

2.7. SIVISTYSTOIMI

Sivistystoimi sisältää varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukio-opetuksen, vapaan sivistystyön, kirjastotoimen sekä hyvinvointitoimen palvelut. Organisaatio on rakennettu vastaamaan tulevan hyvinvointi- ja sivistyskunnan vaateisiin. Varhaiskasvatusta, perusopetusta ja lukio-opetusta järjestetään ja kehitetään oppimisen, kasvamisen ja hyvinvoinnin näkökulmasta. Vapaata sivistystyötä, kirjastotoimea ja hyvinvointitoimea järjestetään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta.

Taloudentasapainotusohjelmat I ja II

Joroisten kunnanvaltuusto on hyväksynyt kaksi taloudentasapainotusohjelmaa (ohjelmat I ja II). Jäljellä olevista toimenpiteistä vuoden 2022 varhaiskasvatuksen osalta päätettiin 20 000 euron menojen leikkauksesta kotihoidontuen osalta. Päätetty toimenpide on huomioitu varhaiskasvatuksen talousarvioesityksessä. On kuitenkin huomioitavaa, että varhaiskasvatuksen kokonaiskustannus nousee 5-vuotiaiden esiopetuskokeilusta johtuen. Valtio korvaa tästä aiheutuvia kustannuksia, mutta tulot eivät kirjaudu varhaiskasvatuksen talousarvioon.

Lukion osalta päätettiin 20 000 euron nettomenojen pienentämisestä. Myös tämä on huomioitu lukion talousarvioesityksessä. On kuitenkin huomioitavaa, että lukion kokonaiskustannus nousee oppivelvollisuuden laajentamisesta johtuen. Valtio korvaa tästä aiheutuvia kustannuksia, mutta tulot eivät kirjaudu lukion talousarvioon.

VARHAISKASVATUS

Palvelusuunnitelma:

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Kunnan on varhaiskasvatustilain mukaan järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Varhaiskasvatuksen tehtävänä Joroisissa on tuottaa hyvälaatuista, paikkakunnan ominaispiirteisiin parhaiten soveltuvaa varhaiskasvatusta, asiantuntevaa esiopetusta sekä joustavia, perheiden tarpeisiin vastaavia avoimen varhaiskasvatuksen palveluja. Yhteistyössä huoltajien kanssa luodaan lapsen kokonaisvaltaiselle kehitykselle suotuisa kasvuympäristö.

Varhaiskasvatusta toteutetaan päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodissa, perhepäiväkodeissa ja avoimen varhaiskasvatuksen palveluina, joita ovat säännöllinen ryhmätoiminta lapsiperheille sekä perheohjaus. Lisäksi varhaiskasvatukseen kuuluu lasten kotihoidon tuki.

Valtioneuvoston asetuksen (1.8.2020) mukaan henkilökunnan ja lasten välinen suhdeluku on:

- alle 3-vuotiaiden ryhmässä korkeintaan 12 lasta (1 kasvattaja / 4 lasta)
- yli 3-vuotiaiden ryhmässä korkeintaan 21 (1 kasvattaja / 7 lasta)
- Yli 3-vuotiaiden osapäivähoidossa 1 kasvattaja / 13 lasta.

Yhdessä varhaiskasvatusryhmässä saa olla korkeintaan kolme kasvattajaa vastaava määrä lapsia. Jos päiväkodissa on yksi tai useampia erityisen tai tehostetun tuen tarpeessa olevia lapsia, on tämä otettava huomioon joko lasten tai henkilökunnan lukumäärässä. Suhdeluvusta ei saa poiketa edes henkilöstön äkillisissä ja yllättävissä poissaolutilanteissa (1.8.2021). Kunnassa on varmistuttava siitä, että varhaiskasvatuksessa on käytössä riittävät ja toimivat sijais- tai muut varajärjestelyt.

Esiopetusta järjestetään kirkonkylällä ja Kuvansissa varhaiskasvatuksen toimintana. Joroisten kunta on mukana kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa, joten esioppilaiden määrä on tuplaantunut verrattuna edelliseen vuoteen. Esiopetuksessa työskentelevillä opettajilla tulee olla esiopetuspätevyys.

Varhaiskasvatuspaikkoja perhepäivähoidossa (ml. ryhmäperhepäiväkoti) on 20.

Vuorohoitoa järjestetään omana toimintana joko Kuvansin päiväkodissa tai kirkonkylällä päiväkotia Pyrrissä.

Yöhoitoa ostetaan mahdollisuuksien mukaan Varkauden kaupungilta.

Heinävesi, Joroinen, Leppävirta, Pieksämäki ja Varkaus muodostavat yhteisen varhaiskasvatuksen palvelualueen siten, että edellä mainittujen kuntien asiakasperheet voivat hakea varhaiskasvatuspalveluja joustavasti kuntarajoista riippumatta. Varhaiskasvatuspaikkoja ostetaan/myydään tarvittaessa myös muilta /muille lähikunnille.

Vastuhenkilö: varhaiskasvatuksen esimies

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1-3 kk
Tasalaatuisen varhaiskasvatuksen varmistamiseksi koottuun Kasvattajan käsikirjaan kirjatut toimintatavat ja menetelmät otetaan arjen työkaluna käyttöön kaikissa Joroisten varhaiskasvatusyksiköissä. Erityiseksi kehityskohteeksi nostetaan kasvattajan sensitiivisyys.	Kaikissa yksiköissä perehdytään kirjattuihin menetelmiin ja toimintatapoihin, joista käydään pedagogista keskustelua.	Kasvattajan käsikirjaan kirjattujen menetelmien ja toimintatapojen näkyminen varhaiskasvatuksen arjessa. Syys/lokakuussa arviointikysely, jota käydään läpi kehityskeskustelussa. Jokaiselle kasvattajalle asetetaan henkilökohtaiset tavoitteet työssä kehittymiselle. Arviointi jatkuu keväällä 2023.	Jokaisessa yksikössä Kasvattajan käsikirjassa olevat huoneentaulut on laitettu kaikkien nähtäville. Kasvattajan sensitiivisyys näkyy arjessa kannustavan puheen lisääntymisenä ja pienien hyvien asioiden huomaamisena ja sanoittamisena.
Joroisten kunnan kotouttamisohjelma vuosille 2021-2024 hyväksyttiin 4.10.2021. Ohjelman mukaan kaikilla varhaiskasvatuksen asiakkaina olevilla perheillä on yhdenvertaiset mahdollisuudet saada tietoa varhaiskasvatuksesta ja osallistua toiminnan suunnitteluun ja arviointiin.	Jokaisessa varhaiskasvatusryhmässä tutustutaan kaikkiin perheisiin ja heidän kulttuuriinsa ymmärtäen, että myös kanta-suomalaisien perheiden kulttuureissa on eroja. Varhaiskasvatusryhmissä otetaan käyttöön yhteinen menetelmä lapsen ja perheiden kulttuureihin tutustumiseksi, esim, tähtihenkilö, aarrearkku. Hyödynnetään tulkkipalveluja tarvittaessa yhteisen	Varhaiskasvatuksess a jatkavilta perheiltä kysytään kevään vasu-keskustelussa toiveita tulevaa toimintakautta varten ja aloittavilta perheiltä tutustumiskäynnin yhteydessä. 70 % perheistä on osallistunut varhaiskasvatuksen perheille suunnattuihin tapahtumiin.	Vasu keskustelujen lisäksi perheiden toiveita on kysytty myös kesälomakyselyssä. Päiväkodin ovelta tervetuloa teksti kaikkien ryhmäläisten äidinkielellä. Pyrrissä otettu käyttöön perheissä vierailuva pehmolelu, jonka mukana kulkevaan vihkoon huoltajat kuvanneet kotikulttuuria. Tulkkipalvelua

	ymmärryksen varmistamiseksi.	Lapsen kasvunkansiossa on 1-2 sivua, joissa näkyy perheen kulttuuri.	hyödynnetty vasu-keskusteluissa. Ukrainalaiset lapset
Joroisten kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan (2019) kirjatun vertaissovittelun toimintamallin, käyttöön ottaminen kaikissa varhaiskasvatuksen yksiköissä. Mini Versossa sovittelevan työotteen myötä tavoitteena on edistää lasten toimijuutta, vaikutusmahdollisuuksia ja elämäntaitoja.	Henkilökunnalle järjestetään MiniVerso vertaissovittelun ylläpitokoulutus kevään aikana. Kasvattajan käsikirjaan laaditaan ohjesivu vertaissovittelun periaatteista.	Jokainen varhaiskasvatuksessa oleva lapsi on käynyt MiniVerso lasten koulutuksen. Varhaiskasvatusryhmien ryhmävasuihin ja tiimisopimuksiin on kirjattu, kuinka vertaissovittelua ryhmässä toteutetaan. Henkilökunnalle ja huoltajille laaditaan kysely vertaissovittelumenetelmän käytöstä. Lasten kokemuksia vertaissovittelusta kerätään tuumaustauoilla.	Koko henkilökunta on osallistunut MiniVerson ylläpitokoulutukseen la. 5.2.2022. Osa lapsista käynyt MiniVerso lasten koulutuksen. Vertaissovittelun määrä lisääntynyt varhaiskasvatuksessa huomattavasti.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle:

- Haasteelliset lapsiryhmät ja toimiminen pienryhmissä sitoo varhaiskasvatushenkilöstön lapsiryhmään koko työpäivän ajaksi, joten aikaa pedagogiselle keskustelulle ja kehittämistyölle on vaikea löytää.
- Henkilöstön vaihtuvuus ym. poissaolot; laadullisiin tavoitteisiin pääseminen edellyttää joka yksikössä pysyvää, varhaiskasvatussuunnitelman sisäistänyttä henkilöstöä
- Pätevien sijaisten heikko saatavuus

Toteuma 1-3 kuukautta

- Henkilökunnalla on ollut paljon lyhyitä ja pitkiä poissaoloja (Korona)
- Lapsiryhmät ovat suuria ja lisähaastetta on tuonut ukrainalaisten lasten tulo ryhmiin (ei yhteistä kieltä).

Sitovan määräraha-aulukon erittely:

	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030510 Päiväkotihoido							
TOIMINTATUOTOT	205 615,72	157 422		157 422,00	43 917,41	-113 504,59	27,9
TOIMINTAKULUT	-1 939 640,40	-2 121 451		-2 121 451,00	-553 736,74	1 567 714,26	26,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 734 024,68	-1 964 029	0	-1 964 029,00	-509 819,33	1 454 209,67	26
Poistot ja arvonalentumiset	-3 722,04	-2 481		-2 481,00	-930,51	1 550,49	37,5
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 737 746,72	-1 966 510	0	-1 966 510,00	-510 749,84	1 455 760,16	26

	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030520 Perhepäivähoito							
TOIMINTATUOTOT	36 629,48	20 500		20 500,00	2 998,68	-17 501,32	14,6
TOIMINTAKULUT	-316 618,31	-295 255		-295 255,00	-77 999,49	217 255,51	26,4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-279 988,83	-274 755	0	-274 755,00	-75 000,81	199 754,19	27,3
	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030530 Avoin varhaiskasvatustoiminta							
TOIMINTATUOTOT		150		150		-150	
TOIMINTAKULUT	-52 657,59	-59 889		-59 889,00	-14 208,43	45 680,57	23,7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-52 657,59	-59 739	0	-59 739,00	-14 208,43	45 530,57	23,8
	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030540 Muu lasten päivähoito							
TOIMINTAKULUT	-141 361,85	-146 286		-146 286,00	-31 116,64	115 169,36	21,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-141 361,85	-146 286	0	-146 286,00	-31 116,64	115 169,36	21,3
	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030551 Varhaiskasvatuksen hankk. ja laskutett.							
TOIMINTATUOTOT	11 048,13	7 122		7 122,00		-7 122,00	
TOIMINTAKULUT	-11 148,24	-7 122		-7 122,00	-2 204,49	4 917,51	31
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-100,11	0	0		-2 204,49	-2 204,49	-100

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030501 Varhaiskasvatus							
TOIMINTATUOTOT	288 061,96	185 194		185 194,00	46 916,09	-138 277,91	25,3
TOIMINTAKULUT	-2 508 945,00	-2 630 003		-2 630 003,00	-678 994,87	1 951 008,13	25,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 220 883,04	-2 444 809	0	-2 444 809,00	-632 078,78	1 812 730,22	25,9
Poistot ja arvonalentumiset	-3 722,04	-2 481		-2 481,00	-930,51	1 550,49	37,5
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 224 605,08	-2 447 290	0	-2 447 290,00	-633 009,29	1 814 280,71	25,9

Varhaiskasvatuksen talous on toteutunut 1-3 kk osalta suunnitellulla tavalla.

Helmikuun alusta alkaen 2 – 3 -vuotiaiden lasten yksi ryhmä siirtyi väistötiloihin, jotka vuokrattiin Oma Osuuskunnalta. Vuokrasopimus on tehty toukokuun 2022 loppuun. Suunnitelmissa on, että tämä ryhmä pääsee siirtymään takaisin varhaiskasvatuksen tiloihin. Elokuun alusta 2022 esiopetuksen ryhmät siirtyvät vuokratiloihin.

Maaliskuussa Joroisiin saapui ukrainalaisia perheitä ja myös varhaiskasvatukseen tuli muutama lapsi hoitoon. Lapset on integroitu olemassa oleviin ryhmiin.

PERUSOPETUS

Palvelusuunnitelma:

Perusopetuksen tehtävänä on antaa laadukasta ja monipuolista yleissivistävää opetusta sekä kasvattaa vastuulliseen yhteistyöhön ja hyviin vuorovaikutustaitoihin. Perusopetuksen tavoitteena on, että jokainen nuori jatkaa opintojaan toisella asteella ja suorittaa siellä tutkinnon. Perusopetus huomioi oppilaiden tarpeet yksilöinä. Perusopetuksen kuuluu erityisopetus, yleisopetus (yhtenäiskoulu ja Kuvansin koulu), aamu- ja iltapäivätoiminta sekä perusopetuksen projektit.

ERITYISOPETUS JA OSTETTU ERITYISOPETUS

Erityisopetusta järjestetään jokaisen oppilaan henkilökohtaiset tarpeet huomioiden. Joroisten kunnassa toimii viisi erityisopettajaa. Kolme heistä toimii lukuvuoden 2021-2022 erityisluokanopettajina ja kaksi laaja-alaisena erityisopettajana. Neljä erityisopettajaa toimii yhtenäiskoulussa ja yksi Kuvansissa. Lisäksi osa koulunkäynninohjaajien työpanoksesta on erityisopetuksen kustannuspaikalla. Erityisopetusta ostetaan myös tarpeen mukaan muilta kunnilta, kuntayhtymiltä, valtiolta ja joissakin tapauksissa sairaanhoitopiireiltä.

YLEISOPETUS

Yleisopetus toteutetaan oppilaiden yksilölliset oppimisen tarpeet huomioiden. Yleisopetusta annetaan Joroisten yhtenäiskoulussa sekä Kuvansin koulussa.

APIP – TOIMINTA

Toiminnan tarkoituksena on tarjota lapselle koulupäivän jälkeen turvallinen ja lapsen kasvua tukeva ympäristö, jossa hän voi ammattitaitoisen ohjaajan valvonnassa viettää vapaa-aikaansa. APIP-ryhmä voidaan käynnistää, mikäli ryhmään ilmoittautuu vähintään 10 koululaista. APIP-toiminta järjestetään sekä kirkonkylällä, että Kuvansissa yhteistyössä varhaiskasvatuksen esiopetuksen kanssa.

PERUSOPETUKSEN PROJEKTIT

Perusopetuksen projektien/hankkeiden avulla kunta pyrkii vastaamaan opetushallituksen ja opetusministeriön asettamien painopistealueiden kehittämiseen. Joroinen on saanut valtion erityisavustusta seuraaviin hankkeisiin: Kerhotoiminnan kehittämiseen, lukutaidon- ja lukemisen kulttuurin edistämiseen yläkoululla, sekä koronan vaikutusten tasoittamiseen. Perusopetuksen ja lukio-opetuksen yhteisenä hankkeena on käynnistynyt Ympäristöministeriön tukema Nuoret ja ilmasto -hanke.

Kunnan strategiaa tukevat perusopetuksen toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1-3 kk
Koronatilanteen aiheuttamien vaikutusten tasoittaminen	Riittävät tukitoimet, mm. erityisopetus, tukiopeutus ja koulunkäynninohjaajien tuki sekä henkisen hyvinvoinnin tukeminen.	Terveystuollon ja kouluyhteisön työntekijöiden, huoltajien ja oppilaiden huomioid ja tilannekuvan kartoitus.	Koronatilanne on ollut ensimmäisen kolmanneksen aikana vaikea. Poissaoloja paljon sekä henkilöstöllä, että oppilailla. Korjaavia toimia on ollut vaikea toteuttaa.

Lukutaidon ja lukemisen kulttuurin kehittäminen	Erilaiset tapahtumat ja teemapäivät. Yhteistyö kirjaston ja huoltajien kanssa. Yläkoululla lukuvälkkien toteuttaminen.	Asennoituminen lukemista kohtaan kartoitetaan ja lukutaidon kehitystä seurataan eri tavoin.	Lukutaitotyön toteuttamista on vaikeuttanut runsaat poissaolot.
---	--	---	---

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi:

- Koronaviruksen hallitsematon leviäminen, sijaisten saamisen vaikeus.

Sitovan määrärahatason erittely:

	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00031101 Erityisopetus							
TOIMINTATUOTOT	2 294,50	5 000		5 000,00	547,72	-4 452,28	11
TOIMINTAKULUT	-379 781,04	-384 734		-384 734,00	-104 255,73	280 478,27	27,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-377 486,54	-379 734	0	-379 734,00	-103 708,01	276 025,99	27,3
	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00031300 Yleisopetus							
TOIMINTATUOTOT	53 411,32	50 686		50 686,00	8 571,00	-42 115,00	16,9
TOIMINTAKULUT	-4 011 687,42	-4 184 144		-4 184 144,00	-1 026 979,67	3 157 164,33	24,5
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 958 276,10	-4 133 458	0	-4 133 458,00	-1 018 408,67	3 115 049,33	24,6
Poistot ja arvonalentum	-13 986,48	-12 821		-12 821,00	-3 496,62	9 324,38	27,3
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄM	-3 972 262,58	-4 146 279	0	-4 146 279,00	-1 021 905,29	3 124 373,71	24,6
	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00031400 APIP-toiminta							
TOIMINTATUOTOT	21 350,00	17 600		17 600,00	6 590,00	-11 010,00	37,4
TOIMINTAKULUT	-62 198,39	-72 894		-72 894,00	-17 927,43	54 966,57	24,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-40 848,39	-55 294	0	-55 294,00	-11 337,43	43 956,57	20,5
	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00031500 Perusopetuksen projektit							
TOIMINTATUOTOT	160 020,38	123 170		123 170,00		-123 170,00	
TOIMINTAKULUT	-205 480,80	-156 610		-156 610,00	-52 156,18	104 453,82	33,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-45 460,42	-33 440	0	-33 440,00	-52 156,18	-18 716,18	156

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00031050 Perusopetus							
TOIMINTATUOTOT	237 076,20	196 456		196 456,00	15 708,72	-180 747,28	8

TOIMINTAKULUT	-4 659 147,65	-4 798 382		-4 798 382,00	-1 201 319,01	3 597 062,99	25
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 422 071,45	-4 601 926	0	-4 601 926,00	-1 185 610,29	3 416 315,71	25,8
Poistot ja arvonalentuma	-13 986,48	-12 821		-12 821,00	-3 496,62	9 324,38	27,3
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄM	-4 436 057,93	-4 614 747	0	-4 614 747,00	-1 189 106,91	3 425 640,09	25,8

Perusopetuksen talous on toteutunut 1-3 kk osalta suunnitellulla tavalla. Sijaiskuluja on ollut huomattavasti enemmän kuin kahtena aiempänä vuonna. Korona on aiheuttanut paljon henkilöstön sairaspöissaoloja.

Maaliskuussa aloitettiin ukrainalaisille lapsille oma valmistavan opetuksen ryhmä. Tätä varten palkattiin opettaja ja koulunkäynninohjaaja.

LUKIO-OPETUS

Palvelusuunnitelma:

Lukio antaa opetussuunnitelman mukaisesti opiskelijoille laajan yleissivistyksen ja jatko-opintokelpoisuuden sekä elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Lukio antaa opiskelijoille edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä auttaa opiskelijoita tasapainoiseksi ja toiset huomioonottavaksi ihmiseksi. Joroisten lukio on aktiivinen yhteistyössä ympäröivän yhteiskunnan kanssa.

Yrittäjyyskasvatukseen osalta jatketaan yhteistyötä XAMK:n kanssa samalla toteutetaan korkeakoulu yhteistyön vaatimuksia, Oman Osuuskunnan sekä paikallisen yrittäjäjärjestön sekä yrittäjien kanssa. Osuuskunta Eihveliä esitellään myös yhdeksännen luokan oppilaille ja kerrotaan sen tarjoamista mahdollisuuksista. Uuden lukion opintosuunnitelman myötä toimintaa kehitetään yrittäjyyskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Urheilulinjojen kohdalla jatketaan aktiivista markkinointia, varsinkin oman yläkoulun oppilaiden osalta. Pyritään järjestämään koululiikuntaliiton frisbeegolf -kilpailut Joroisissa ja siirretään lajiosaamista myös yhtenäiskoulun puolelle. Tavoitteena on tarjota mahdollisuuksien mukaan myös frisbeegolf -kerhoja yläkoulussa, salibandyn kohdalla tämä toiminta on jo toimivaa. Mikäli urheiluakatemiaan mahtuu, voidaan 9-luokkalaisia ottaa mukaan akatemiatoimintaan.

Vastuhenkilö: yhtenäiskoulun rehtori, lukion vastuuopettaja

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1-3 kk
Lukion näkyvyyden kasvattaminen	Tuotetaan materiaalia paikallislehteen, sosiaalisiin medioihin ja kanaviin. Pyritään tekemään paremmin lukion toimintaa näkyväksi myös yhtenäiskoulun puolella	Esimerkiksi toteutetut tapahtumat, erilaiset artikkelit yms. paikallisissa julkaisuissa.	Ensimmäisten kolmen kuukauden aikana lukion toiminta on ollut hyvin esillä paikallisessa lehdessä, IG:ssä, FB:ssä ja TIKTOKissa
Henkisen hyvinvoinnin lisääminen	Toteutetaan yhdessä oppilaskunnan kanssa erilaisia tempauksia, tapahtumia ja tarvittaessa koulutusta, joiden avulla parannetaan henkistä hyvinvointia lukiossa	Oppilaskunta toteuttaa alkuvuodesta kyselyn opiskelijoiden joukossa, kartoittaen opiskelijoiden tarpeita. Vastaavanlainen kysely toteutetaan henkilökunnan parissa.	Ensimmäisten kuukausien aikana oppilaskunnan kanssa ei ole toimintaa päästy aloittamaan. Ainoastaan suunnittelua on päästy toteuttamaan.

			Koronan vuoksi yhdessä tehtävät toiminnot ovat olleet haasteellisia.
--	--	--	--

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle:

- Koronan tms. aiheuttamat haasteet, erilaiset rajoitteet voivat edelleen haitata normaalia työskentelyä.

Joroisten lukio on tällä hetkellä kokonaan yksisarjainen. Johtamista on uudistettu niin, että yhtenäiskoulun rehtorin kustannuksista ja työajasta 30 % kohdistuu lukioon. Lukion päivittäisjohtamisesta vastaa vastuupettaja. Lukiossa on tällä hetkellä 70 opiskelijaa. Osa opetuksesta järjestetään kaksisarjaisena suurista luokkakohtaisista opiskelijamääristä ja valinnaisuudesta johtuen.

Sitovan määräraahataulun erittely:

	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00032100 Lukio							
TOIMINTATUOTOT	3 386,12	5 508		5 508,00	1 059,02	-4 448,98	19,2
TOIMINTAKULUT	-747 902,33	-807 128		-807 128,00	-183 258,01	623 869,99	22,7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-744 516,21	-801 620	0	-801 620,00	-182 198,99	619 421,01	22,7
	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00032200 Lukion hankkeet							
TOIMINTATUOTOT	65 808,08	37 244		37 244,00		-37 244,00	
TOIMINTAKULUT	-75 323,34	-37 506		-37 506,00	-14 213,73	23 292,27	37,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9 515,26	-262	0	-262	-14 213,73	-13 951,73	5425,1

Määräraahataulukko sitovalla tasolla:

	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00032000 Lukio-opetus							
TOIMINTATUOTOT	69 194,20	42 752		42 752,00	1 059,02	-41 692,98	2,5
TOIMINTAKULUT	-823 225,67	-844 634		-844 634,00	-197 471,74	647 162,26	23,4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-754 031,47	-801 882	0	-801 882,00	-196 412,72	605 469,28	24,5

Lukio-opetus on toteutunut 1-3 kk suunnitellulla tavalla. Sijaiskuluja on ollut enemmän kuin kahtena aiempina vuonna. Koronan lykkämiä opetukseen suunniteltuja kansainvälisiä matkoja on vihdoin päästy toteuttamaan.

KIRJASTOTOIMI TOENPERÄN KIRJASTO

Palvelusuunnitelma:

Toenperän kirjaston toimintasuunnitelman mukaisesti kirjastotoimi järjestää kirjastopalvelut Joroisten ja Rantasalmen kuntien alueella sekä kirjastoautopalvelut myös Juvan kunnan alueella. Kirjastotoimi pyrkii osaltaan takaamaan hyvin toimivat lähipalvelut kunnissa. Kirjastot pyrkivät aktiivisesti ja luovasti osallistumaan savolaisen verkostomaisen kirjastoyhteistyön luomiseen, keskiössä savolainen kirjastoasiakkuus. Toimintaa ohjaavat laki yleisistä kirjastoista, kuntien strategiat sekä Toenperän kirjaston toimintasuunnitelma ja sen mukaiset tavoitteet.

Vastuhenkilö: kirjastotoimenjohtaja

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1-3 kk
Kirjaston asiakas saa tarvitsemaansa digitukea.	Kirjastohenkilöstön osaamisen kehittäminen	Digituen asiakaskäyntien määrä	Joroinen: 5 Rantasalmi: 11
Kirjastotiloja käytetään oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan edistäen täten yhdenvertaisuutta ja osallisuutta. Kirjasto edistää myös moniarvoista kulttuurista vuoropuhelua	Omatoimisen tapahtumatuotannon edistäminen	Tapahtumien ja osallistujien määrä	Joroinen Tapahtumia: 12 Osallistujia: 166 Rantasalmi Tapahtumia: 19 Osallistujia: 71

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle:

- Omatoimisen toiminnan prosessia ei saada kehitettyä.

Sitovan määräraha-aulukon erittely:

	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00034100 Joroisten kirjastoyksikkö							
TOIMINTATUOTOT	4 984,00	4 995		4 995,00	364,47	-4 630,53	7,3
TOIMINTAKULUT	-254 935,76	-268 448		-268 448,00	-78 640,48	189 807,52	29,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-249 951,76	-263 453	0	-263 453,00	-78 276,01	185 176,99	29,7
	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00034110 Juvan kirjastoyksikkö							
TOIMINTATUOTOT	1 884,36						
TOIMINTAKULUT	-1 884,36						
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0		0		
	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00034120 Rantasalmen kirjastoyksikkö							
TOIMINTATUOTOT	222 520,88	221 155		221 155,00	57 495,62	-163 659,38	26
TOIMINTAKULUT	-222 520,88	-221 155		-221 155,00	-57 495,62	163 659,38	26
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	0		0		
	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %

00034130 Kirjastoautotoiminta							
TOIMINTATUOTOT	78 669,28	83 510		83 510,00	21 531,07	-61 978,93	25,8
TOIMINTAKULUT	-116 845,21	-125 738		-125 738,00	-35 889,09	89 848,91	28,5
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-38 175,93	-42 228	0	-42 228,00	-14 358,02	27 869,98	34
	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00034200 Kirjastotoimen projektit							
TOIMINTAKULUT	-21 696,65				-934,12	-934,12	-100
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	3 961,52	0	0		-934,12	-934,12	-100

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00034000 Kirjastotoimi							
TOIMINTATUOTOT	333 716,69	309 660		309 660,00	79 391,16	-230 268,84	25,6
TOIMINTAKULUT	-617 882,86	-615 341		-615 341,00	-172 959,31	442 381,69	28,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-284 166,17	-305 681	0	-305 681,00	-93 568,15	212 112,85	30,6

Tavoitteet ovat toteutuneet jokseenkin suunnitellusti, pandemia haittasi vielä alkuvuodesta ja suunniteltuja tapahtumia jouduttiin perumaan tai siirtämään.

VAPAA SIVISTYSTYÖ

Palvelusuunnitelma:

Soisalo-opisto toimii Heinäveden, Joroisten, Pieksämäen ja Varkauden alueella. Sen toimialat ovat vapaan sivistystyön koulutus (kansalaisopisto), taiteen perusopetuksen laaja oppimäärä (musiikkiopisto, musiikkileikkikoulu ja tanssikoulu), taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä (tanssikoulu, kuvataidekoulu, puhallinkoulu, käsityökoulu, taideleikkikoulu ja musiikkikoulu) sekä avoin yliopisto-opetus, ammatillinen täydennyskoulutus ja muu kehittämistyö.

Soisalo-opisto tarjoaa tavoitteellista opiskelua sekä itsensä kehittämistä ja tätä kautta edistää yksilön hyvinvointia. Toiminta-alueita on koko Soisalo-opiston alue ja toimintaa Joroisissa on kirkonkylän ja Kuvansin lisäksi haja-asutusalueen kylillä.

Vastuhenkilö: sivistysjohtaja

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1-3 kk
Soisalo-opisto edistää kuntalaisten hyvinvointia	Kuntalaisten osallistaminen opiston toiminnan suunnitteluun asiakaskyselyillä	1. Asiakaspalautteiden lukumäärä 2. Ainealueiden määrä, joille asiakaskyselyt lähetetään	1. Vastauksia saatu yli 800 maaliskuun loppuun. 2. Kysely lähetettiin kaikille ainealueille
Soisalo-opisto edistää kestävä kehitystä	Kestävän elämäntavan tietoisuuden syventäminen ja opetuksen kehittäminen ekososiaalisten arvojen mukaisesti	1. Koulutuksien ja osallistujien lukumäärä 2. Kestävää elämäntapaa	1. Koulutuksia on ollut yksi, osallistujia 30. 2. Syksyllä alkaneet pilottikurssit jatkaneet myös keväällä. Ensi

		huomioivien kurssien lukumäärä	syksyksi kestävä elämäntapaa huomioivia kursseja suunnitteilla.
--	--	--------------------------------	---

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi:

- Käyttäjäkunta vähenee kunnan ikärakenteen ja väestötappion myötä → kaikki kurssit eivät toteudu

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00035000 Vapaa sivistystyö							
TOIMINTAKULUT	-103 108	-110 409		-110 409		110 409	
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-103 108	-110 409	0	-110 409	0	110 409	

Soisalo-opiston vapaan sivistystyön/ kansalaisopiston tilattujen tuntien määrää vähennettiin vuonna 2021 aiemmasta 3600 tunnista 3000 tuntiin. Tuntihinta nousi 20,5 eurosta 25 euroon. Tilattujen tuntien pienempi määrä pitää kustannukset suunnilleen ennallaan.

Korona on vähentänyt osallistumista.

HYVINVOINTI

Palvelusuunnitelma:

Kuntalain mukaisesti Joroisten kunta pyrkii edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja kestävä kehitystä alueellaan. Hyvinvointia edistääkseen kunta kehittää kunnan elinvoimaa ja toimintakykyä pitkäjänteisesti ja kokonaisvaltaisesti, tunnistaa eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvointitarpeet sekä –odotukset ja luo edellytyksiä hyvään elämään palveluiden järjestämisen kautta, ehkäisee ja vähentää sosiaalisia ongelmia ja eriarvoisuutta sekä tekee yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa kunnan asukkaiden terveyden- ja hyvinvoinnin edistämiseksi ja hyvinvointitietouden keräämiseksi. (Kuntastrategia 2018–2022).

Hyvinvointipalveluiden tehtävänä on tarjota kuntalaisille hyvinvointia tukevia ja lisääviä vapaa-ajan palveluita.

Hyvinvointipalvelut sisältävät liikuntatoimen, nuorisotoimen, etsivän nuorisotyön, kulttuuritoimen ja museon.

Vastuhenkilö: hyvinvointipäällikkö

LIIKUNTAPALVELUT

Liikuntapalvelut luovat edellytyksiä ja mahdollisuuksia kuntalaisten aktiiviseen ja liikkuvaan elämään. Liikunnallisia mahdollisuuksia tuotetaan omien liikuntapaikkojen ja liikuntapalveluiden kautta sekä tuetaan kolmannen sektorin liikunnallista työtä. Kunta keskittyy omassa liikuntapaikkatuotannossaan matalan kynnyksen liikuntapalveluiden tuottamiseen ja niiden esille tuomiseen.

Urheilutalo (kiinteistö ja siihen liittyvät asiat) on hallinnollisesti teknisessä toimessa, mutta toiminta talon sisällä on sivistystoimessa.

Vastuhenkilöt: hyvinvointipäällikkö ja liikunnanohjaaja

NUORISOPALVELUT

Nuorisopalveluilla tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistetään aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistumista sekä parannetaan kasvu- ja elinoloja. Nuorisopalvelut tuottavat suuren osan palveluistaan lähellä asiakkaita.

Etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Nuorisotyö sisältää perusnuorisotyön, etsivän nuorisotyön ja nuorisovaltuustotoiminnan.

Vastuuhenkilöt: hyvinvointipäällikkö, nuoriso-ohjaaja ja etsivä nuorisotyöntekijä

KULTTUURIPALVELUT

Kulttuuripalveluiden tavoitteena on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa sekä ylläpitää museotoimintaa.

Joroinen on mukana lastenkulttuurikeskus Versossa. Verso on Varkauden kaupungin alaisuudessa toimiva, kuntien muodostama verkostomuotoinen lastenkulttuurikeskus. Verson palvelut vahvistavat lasten ja nuorten identiteettiä, kasvattavat kulttuurin kokemiseen antamalla mahdollisuuden osallistua elämyksiin ja oman kulttuurin luomiseen.

Karhulahden kotiseutumuseo kuuluu kulttuuritoimen alaisuuteen.

Vastuuhenkilö: hyvinvointipäällikkö

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Keinot, toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1-3 kk
Liikuntapalvelut tukevat ja lisäävät kuntalaisten hyvinvointia ja toimintakykyä.	Ohjattuja vuoroja tarjotaan matalan kynnyksen periaatteella kaiken ikäisille ja kuntoisille kuntalaisille, mukaan lukien erityisryhmät. Ylläpidetään urheiluseurojen ja kunnan välistä yhteistyötä. Ylläpidetään liikuntapaikkoja ja -alueita sekä kehitetään uusia liikuntamuotoja matalan kynnyksen periaatteella.	Ohjattujen viikoittaisten ryhmien ja osallistujien määrä. Yhteiset tapahtumat ja toiminta. Järjestöfoorumi kaksi kertaa vuodessa. Liikuntakysely kuntalaisille. Liikuntapaikkatietojen pitäminen ajan tasalla ja liikuntapaikkojen ja -alueiden tunnetuksi tekeminen kuntalaisille.	Koronatilanteesta johtuen ajalla 10.–30.1. oli vain lasten ja nuorten ohjauksia; ohjattuja ryhmiä oli neljä/viikko ja osallistujia n. 30–35. 31.1.-20.3 ohjattuja ryhmiä oli 11/vko ja osallistujia 90–110 ja 21.-31.3.oli 15 ryhmää/viikko ja osallistujia 100-120. Omatoiminen hiihtoviikonloppu järjestettiin 4.–6.3. ja osallistujia oli 45. Järjestöfoorumiä eikä liikuntakyselyä ole vielä järjestetty. Liikuntapaikkatiedot on pidetty ajan tasalla ja niitä on markkinoitu mm. sosiaalisessa mediassa.
Nuorisopalvelut tukevat ja lisäävät nuorten hyvinvointia	Lapsille ja nuorille tuotetaan matalan kynnyksen palveluita ja	Nuorisotilatoiminta, teemaillat, tapahtumat	Nuorisotilatoimintaa toteutettiin alkuvuonna pääasiallisesti

<p>vaikuttamismahdollisuuksia.</p>	<p>tilatoimintaa lähipalveluna. Pääpaino on ennaltaehkäisevässä työssä.</p> <p>Nuorten vaikuttamismahdollisuudet.</p> <p>Etsivä nuorisotyö tavoittaa jokaisen nuoren, joka on ilmoitettu etsivälle työntekijälle.</p> <p>Ylläpidetään aktiivisesti yhteistyöverkosta.</p>	<p>ja junnujen kesätoiminta.</p> <p>Nuorisotoimen ja nuorisovaltuuston yhteistyö, nuorten kuulemistilaisuus. Yhteistyö koulujen, oppilaskuntien, järjestöjen ja yhdistysten kanssa.</p> <p>Ilmoitettu nuori/tavoitettu nuori (PAR-tilastointijärjestelmä).</p> <p>PAR-tilastointijärjestelmä.</p>	<p>kahvinuokkari-toimintana. Koronan vuoksi teemailtoja tai tapahtumia ei ole voitu järjestää.</p> <p>Nuorisovaltuusto on pitänyt yhden kokouksen alkuvuonna.</p> <p>Nuorten kuulemiskyselyä, eikä kuulemistilaisuutta järjestetä tänä vuonna, ne korvaavat Nuorten osallisuushanke; nuoria kuullaan ja käydään vuoropuhelua työntekijöiden, päättäjien ja virkamiesten kanssa.</p> <p>Etsivässä nuorisotyössä oli 16 aktiivista asiakasta, uusia ilmoituksia alkuvuodesta tuli kuusi.</p>
<p>Kulttuuripalvelut tukevat ja lisäävät kuntalaisten hyvinvointia.</p>	<p>Kylien elinvoima ja yhteisöllisyys.</p> <p>Verkostoyhteistyö muiden kuntien kanssa.</p> <p>Järjestöt.</p> <p>Karhulahden museoalueen toiminta.</p> <p>Lastenkulttuurikeskus Verso.</p>	<p>Yhteydenpito kyliin, Pohjois-Savon kylät ry:hyn ja kylien kehittämisavustukset.</p> <p>Kulttuuri kuulolla-verkosto.</p> <p>Yhteydenpito järjestöihin.</p> <p>Varhaiskasvatuksen teemapäivät, tapahtumat ja eläimet.</p> <p>Toimintaa toteutetaan toimintasuunnitelman mukaisesti.</p>	<p>Yhteyttä kyliin on pidetty pääasiallisesti sähköpostilla. Kuvansin Asukas yhdistys ry perustettiin alkuvuodesta. Kylien kehittämisavustukset olivat haettavina 1.1.-31.3.</p> <p>Kulttuuri kuulolla-verkosto on kokoontunut säännöllisesti alkuvuodesta.</p> <p>Järjestötapaamisia ei ole ollut alkuvuodesta (korona).</p> <p>Varhaiskasvatuksen teemapäivät järjestetään kesällä, samoin tapahtumat.</p>

	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00039010 Siv. ja vapaa-aikatoimen hankkeet							
TOIMINTAKULUT	-337,52				-11 307,93	-11 307,93	-100
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-337,52	0	0		-11 307,93	-11 307,93	-100

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00035500 Hyvinvointi 2019							
TOIMINTATUOTOT	43 518,21	41 931		41 931,00	33 938,42	-7 992,58	80,9
TOIMINTAKULUT	-406 545,91	-428 692		-428 692,00	-99 177,18	329 514,82	23,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-363 027,70	-386 761	0	-386 761,00	-65 238,76	321 522,24	16,9
Poistot ja arvonalentumiset	-1 458,96	-1 459		-1 459,00	-364,74	1 094,26	25
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-364 486,66	-388 220	0	-388 220,00	-65 603,50	322 616,50	16,9

Korona on rajoittanut alkuvuonna hyvinvointipalveluiden tapahtumia ja toimintaa.

SIVISTYS- JA VAPAA-AIKATOIMIALA YHTEENSÄ

	TP 2021	TA 2022	TA muutos 2022	TA yht. 2022	Toteuma 1-3 kk	Poikkeama	Käyttö %
00030010 SIVISTYSTOIMIALA							
TOIMINTATUOTOT	971 567	775 993		775 993	177 013	-598 980	22,8
TOIMINTAKULUT	-9 118 856	-9 427 461		-9 427 461	-2 349 922	7 077 539	24,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 147 288	-8 651 468	0	-8 651 468	-2 172 909	6 478 559	25,1
Poistot ja arvonalentumiset	-19 167	-16 761		-16 761	-4 792	11 969	28,6
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-8 166 456	-8 668 229	0	-8 668 229	-2 177 701	6 490 528	25,1

Alkuvuonna 2022 talouden kustannukset ovat pysyneet suunnitellulla tasolla.

Korona vaikutti edelleen toimintoihin ja talouden toteutumaan. Vaikka rajoitukset ovat poistuneet hiljalleen, on sairastavuus edelleen korkea. Tämä on lisännyt edelleen sijaistuloja.

Ukrainan kriisin myötä kunnan sivistyspalvelujen piiriin on tullut useita perheitä. Valtion korvaukset tulevat viiveellä, kustannusten näkyessä jo kevään aikana.